

VIRUMAA KULTUURILUGU

Kirjandust Virumaa kultuuriloo õppekava juurde
2018–2019

TEEMAD

KEELELISED JA KULTUURILISED ERIJONED	2
KULTUURI- JA KODULUGU	2
HARIDUSLUGU	4
KIRJANDUSLUGU	6
MUUSIKALUGU	6
KIRIKULUGU	6
SPORDILUGU	7
ASUSTUS- JA HALDUSLUGU	7
TÖÖSTUS- JA MAJANDUSLUGU	8
LINNALUGU	9
SÕJALUGU	10
LOODUS JA PÄRANDKULTUUR	12
RAHVAKULTUUR	12
RAHVAJUTUD	12
MUISTENDID	12
RAHVAKALENDER	13
RAHVAMUUSIKA	13
RAHVARÕIVAD	14
KOHAPÄRIMUS	14
PÄRIMUSE KOGUMINE	14
TUNTUD VIRULASI	14

KEELELISED JA KULTUURILISED ERIJÕONED

Koort, Kaspar 2019. Rahvakilluke Peipsi ääres võtab uue aasta vastu paastudes. – Tartu Postimees 30. dets, lk 4.

Märksõnad: vanausulised, rahvakultuur; usund; jõulud; Peipsi

Märkus: Täistekst Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=d&d=tartupostimees20191230.2.6.8>

Rootamm-Valter, Jelena; Kallas, Kristina; Lahi, Hurmet; Šuvalov, Aleksandr 2018. Kuidas õppida koos? Liitgümnaasiumite õpilaste väärtushinnangud, hoiakud ja hakkamasaamise strateegiad mitmekeelses ja mitmekultuurilises koolis: uuringu aruanne. Võrguteavik. Tartu Ülikooli Narva kolledž. Narva: Tartu Ülikooli Narva kolledž

Märksõnad: mitmekultuuriline haridus; mitmekeelsus; kakskeelne haridus; keeleõpetus; keelekümblus; väärtusorientatsioon; rakendusuuringud; Virumaa

Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/arhiiv/nlib-digar:369213>

Rootamm-Valter, Jelena; Kallas, Kristina; Šuvalov, Aleksandr jt 2019. +1 eesti keele õpetaja vajadusuuring Ida-Virumaa koolides: pilootuuringu aruanne. Võrguteavik. Tartu Ülikooli Narva kolledž. Narva: Tartu Ülikooli Narva Kolledž

Märksõnad: kakskeelne haridus; keeleoskus; mitmekeelsus; keelekümblus; haridusuuringud; põhikoolid; eesti keel; Ida-Virumaa

Märkus: Täistekst https://www.hm.ee/sites/default/files/uuringud/1_opetaja_pilootuuring.pdf

Teperik, Dmitri; Senkiv, Grigori 2019. Eestivene noorte maailmavaate põhijooned = Главные мировоззренческие характеристики русскоязычной молодежи Эстонии = Primary world-view characteristics of Russian-speaking young adults in Estonia. Tallinn: Riigikaitse ja julgeoleku teadmiskeskus

Märksõnad: maailmavaade; geopoliitika; integratsioon; väärtusorientatsioon; meedia; küsitlusuuringud; noorteuuringud; Virumaa

Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/id/nlib-digar:421680>

KULTUURI- JA KODULUGU

Ehrenpreis, Ene; Kajar, Pille (koostajad) 2019. Võõra võimu aastad. Toimetaja Aivi Parijõgi. Viru-Nigula: Viru-Nigula Hariduse Selts, Viru-Nigula Koduloomuuseum

Märksõnad: kodulugu; kultuuriajalugu; kooliajalugu; mälestused; eluolu; nõukogude okupatsioon; saksa okupatsioon; nõukogude aeg; kolhoosid; Viru-Nigula; Lääne-Virumaa

Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/arhiiv/nlib-digar:391635>

Haug, Toivo 2018. Unustatud Päite. Toimetajad Evi Aluoja, Helju Virunurm, Merike Peepmaa, Viive Kallik. Päite: Toila Valla Hariduse ja Kultuuri Selts

Märksõnad: kodulugu; mälestused; mõisad; talud; suguvõsad; Päite; Ida-Virumaa

Huik, Toomas 2018. Katkenud lapsepõlv: kohtumine president Pätsiga ja teisi mälukilde 1938–1945. Toimetaja Mari Tuuling. Tallinn: Tammerraamat
Märksõnad: mälestused; tõlkijad; lapsepõlv; 1930-ndad; Teine maailmasõda; Rakvere
Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/id/nlib-digar:342665>

Järg, Ilmar 2018. Meie aeg. I–III. Rakvere: I. Järg
Märksõnad: kodulugu; koolidirektorid; pedagoogid; autobiograafiad; mälestused; Lääne-Virumaa
Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/id/nlib-digar:346771>

Kadrina kahinad 2018. Koostaja ja toimetaja Kalle Gaston. Kihelkondlikud kihelused, 3. Porsa: Kaarnakiwi
Märksõnad: kodulugu; ajalugu; kihelkonnad; Kadrina; Eesti
Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/arhiiv/nlib-digar:398251>

Kiigeta küla 2018. Eessõna Ruth Linnard. Kiikla küla: Alutaguse Huvikeskus
Märksõnad: kodulugu; mälestused; külad; elanikud; kultuurielu; sport; Kiikla; Ida-Virumaa

Kolhoosiaeg Viru-Nigula mail: kohalike inimeste mälestused. 2019. Viru-Nigula Hariduse Selts ja Viru-Nigula Koduloomuuseum. Viru-Nigula: Viru-Nigula Koduloomuuseum
Märksõnad: kodulugu; mälestused; põllumajandusettevõtted; kolhoosid; agraarjalugu; Viru-Nigula; Lääne-Virumaa
Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/arhiiv/nlib-digar:391634>

Lamp, Anneli 2019. Joosepi naised. Toimetaja Heli Hallik. Pärnu: Hea Tegu
Märksõnad: kodulugu; külad; elanikud; päevikud; mälestused; dokumentaalkirjandus; jutustused; Kotinuka; Ida-Virumaa
Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/arhiiv/nlib-digar:399348>

Lamp, Anneli; Kurvits; Margit 2019. Ilmasambad: lood Ida-Virumaa inimestest. Jõhvi: MTÜ Kultuuriveski
Märksõnad: kodulugu; suguvõsad; perekonnad; biograafiad; mälestused; Ida-Virumaa
Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/id/nlib-digar:416297>

Liivlaid, Meelis 2018. Kaksteist põlve Käsmus. Tallinn: Go Group
Märksõnad: kodulugu; ajalugu; külad; rannakülad; eluolu; elanikud; suguvõsad; meresõit; meremehed; laevakaptenid; Käsmu; Lääne-Virumaa
Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/arhiiv/nlib-digar:382360>

Maastik ja pärimus: pühendame lugemiku Eesti 100. sünniaastapäevale. 2018. Koostajad ja toimetajad Liivi Heinla ja Evelin Tiiter. Kadrina lugemik, 2. Kadrina: Kadrina Keskkool
Märksõnad: kodulugu; kultuuriajalugu; mõisad; ajaloo- ja kultuurimälestised; maastikud; rahvapärinus; lugemik; Kadrina; Neeruti; Lääne-Virumaa

Minu Avispea: raamat on koostatud küla esmamainimise 800. aastapäevaks. 2019. Toimkond Meret Oja, Raul Oja jt. Toimetaja Marju Metsman. Avispea: Mittetulundusühing Avispea Märksõnad: kodulugu; külad; talud; perekonnad; mälestused; juubeliväljaanded; Avispea; Lääne-Virumaa

Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/arhiiv/nlib-digar:398061>

Sikk, Rein 2018. Minu Virumaa: üks poiss, üks vanne, üks maa. Toimetaja Triinu-Mari Vorp. Tartu: Petrone Print

Märksõnad: kultuurielu; ajalugu; eluolu; kodulugu; mälestused; ajakirjanikud; publitsistika; Virumaa

Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/arhiiv/nlib-digar:342126>

Sommer-Kalda, Sirle 2018. „Oru loss on rahva südames“. Intervjuu Elle Leesiga. – Põhjarannik. 8. dets, lk 6–7.

Märksõnad: ajalugu; presidendid; Konstantin Päts, loss; Oru pargi maastikukaitseala; Ida-Virumaa

Märkus: Täistekst Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=d&d=pohjarannik20181208.2.11.1>

Vahula, Marek (koostaja) 2018. Letipea ja lood: artiklite kogumik. Tallinn: M. Vahula

Märksõnad: kodulugu; ajalugu; külad; tuletornid; laevaehitus; piirivalve; loodus; maastikukaitsealad; artiklikogumik; Letipea neem; Letipea maastikukaitseala; Lääne-Virumaa

Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/arhiiv/nlib-digar:348079>

Viljat, René 2019. Tapa vald muiste ja nüüd = Tapa municipality then and now. Tapa: Tapa Vallavalitsus

Märksõnad: kodulugu; linnaarhitektuur; arhitektuuriajalugu; ehitised; linnavaated; fotoalbumid; Tapa; Lääne-Virumaa

Märkus: Täistekst Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/arhiiv/nlib-digar:403569>

Välimets, Eda 2018. Iisaku kodukoha aabits. Iisaku: E. Välimets

Märksõnad: kodulugu; aabitsad; lastekirjandus; õppematerjalid; Iisaku; Ida-Virumaa

Märkus: Täistekst Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/id/nlib-digar:342999>

HARIDUSLUGU

Allikas, Joosep 2019. Valisin õpetaja elutee: mälestused. Toimetajad Ago ja Vello Kallandi.

Metsla küla: Jürimardi Talumuuseum

Märksõnad: õpetajad; pedagoogid; koolidirektorid; autobiograafiad; mälestused; Rakvere; Kunda; Lääne-Virumaa

Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/arhiiv/nlib-digar:398790>

Kurlenkov, Gennadi 2019. Õpetaja ja õpilane: Narva Kunstikool – 30 aastat: [1989-2019] = Учитель и ученик: Нарвская художественная школа – 30 лет: [1989–2019]. Narva: Narva Kunstikool

Märksõnad: kunstikoolid; kunstnikud; õpilased; õpetajad; kujutav kunst; kunstialbumid; juubeliväljaanded; Narva

Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/arhiiv/nlib-digar:428089>

Lehtsalu, Katri 2018. Lehtse kool Pruuna mõisas. Tapa: Tapa Gümnaasium

Märksõnad: kooliajalugu; põhikoolid; koolidirektorid; õpetajad; vilistlased; sündmused; biograafiad; mälestused; Lehtse; Lääne-Virumaa

Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/arhiiv/nlib-digar:382171>

Lumiste, Eerik; Lumiste, Pille; Oja, Kristel (koostajad) 2018. Venevere Haridus- ja Kultuuriseltsi 15 aastat. Venevere: E. Lumiste

Märksõnad: haridusseltsid; kultuuriseltsid; mälestused; Venevere; Lääne-Virumaa

Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/arhiiv/nlib-digar:344674>

Nurgamaa, Anne (koostaja) 2018. Hariduselu Iisakus – aastasada piltides. Iisaku Gümnaasium.

Iisaku: Iisaku Kihelkonna Muuseum; Tallinn: Kodanikuühiskonna Sihtkapital

Märksõnad: haridusajalugu; gümnaasiumid; kooliajalugu; koolidirektorid; õpetajad; töötajad; vilistlased; mälestused; juubeliväljaanded; Iisaku; Ida-Virumaa

Sabal, Maimu; Sass, Helle; Pihus, Ene 2018. Sealpool vaikuse piiri. Tartu: H. Sass

Märksõnad: kooliajalugu; spordiajalugu; kultuurielu; ajalugu; mälestused; kurdid; vaegkuuljad; kurtummad; puuetega lapsed; elulood; erikoolid; eripedagoogika; ettevõtted; töökojad; ühingud; organisatsioonid; Porkuni kool; Lääne-Virumaa

Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/arhiiv/nlib-digar:388502>

Sai, Tiina 2019. Lüganuse hariduselu 325. Lüganuse: Lüganuse Kool

Märksõnad: keskkoolid; põhikoolid; kooliajalugu; haridusajalugu; Lüganuse; Ida-Virumaa

Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/id/nlib-digar:408025>

Särekanno, Georgi (koostaja) 2018. Jäneda Põllutöökeskkool 1918–2000. II. Eesti esimene

keskastme põllutöökool 100. Uurimusi, mälestusi, saatusi. Jäneda: Jäneda Muuseum

Märksõnad: kooliajalugu; mälestused; biograafiad; põllumajandusharidus; keskkoolid; põllumajanduskoolid; Jäneda; Lääne-Virumaa

Märkus: Täistekst Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/id/nlib-digar:367037>

Õun, Maret 2018. Kurtide haridus 1864–1940. Toimetaja Kristi Kallaste. Tallinn: K. Kallaste Märksõnad: kooliajalugu; mälestused; kurdid; vaegkuuljad; kurtummad; erikoolid; pedagoogid; Porkuni kool; Lääne-Virumaa
Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/arhiiv/nlib-digar:380541>

KIRJANDUSLUGU

Tervikteoste käsitlemine põhikoolis. 2018. Koostaja ja toimetaja Krista Mägi. Eesti Emakeeleõpetajate Seltsi toimetised, 8. Tallinn: Eesti Emakeeleõpetajate Selts Märksõnad: kirjandus; õpetamise metoodika; põhikoolid; Eduard Bornhöhe Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <https://dea.digar.ee/document/JVestemakeele/2018/04/0>

MUUSIKALUGU

Seppern, Arthur 2018. Levimuusika Ida-Virumaal sõnas ja pildis. II = Легкая музыка Ида-Вирумаа в слове и фотографии. II. Jõhvi: A. Seppern Märksõnad: muusikaelu; populaarmuusika; ansamblid; lauljad; estradilauljad; biograafiad; mälestused; Ida-Virumaa

KIRIKULUGU

Arndt-Kalju, Margit 2018. Südamepuhtuse majad: intellektuaalsete erivajadustega inimeste töö kiriku juures. Tallinn: Eesti Diakoonia Märksõnad: kogudused; sotsiaaltöö; sotsiaalhoolekanne; vaimupuudega inimesed; diakoonia; Rakvere Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/id/nlib-digar:430332>

Haljaste, Ester 2019. Kõik taevad laulvad. Lugemik. Meenutusi Jõhvi Mihkli koguduse kösterorganist Richard Voldemar Söödist ja lugusid kodukoha tuntud inimestest ning elu-olust. Jõhvi: Jõhvi Mihkli kogudus Märksõnad: kodulugu; kirikulugu; ajalugu; biograafiad; mälestused; luterlik kirik; köstrid; organistid; vaimulikud; elanikud; eluolu; argikultuur; Jõhvi; Kukruse; Ida-Virumaa Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/id/nlib-digar:408040>

Juske, Jaak 2019. Eesti kirikud tules. – KesKus, mai, lk 36–37. Märksõnad: kirikulugu, kirikud, tulekahjud, sõjad; Narva Märkus: Täistekst Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=d&d=keskus20190510.2.25.1>

Tamm, Tõnis 2019. Lüganuse Püha Johannese (Jaani) kiriku kroonika Alutagusemaal. Tartu: Johannes Esto Kirjastus

Märksõnad: kirikulugu; luterlik kirik; kogudused; Lüganuse; Ida-Virumaa

Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/id/nlib-digar:430333>

Väljaotsa, Hille (koostaja) 2018. Voldemar: Voldemar Kuljuse elu- ja loometee. Toimetaja Ilmar Vaaro. Iisaku: Iisaku Muuseumi Sõprade Selts

Märksõnad: kirikulugu; vaimulikud; kirikutegelased; luterlik kirik; protestantism; kirjanikud; biograafiad; Iisaku; Ida-Virumaa

Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/arhiiv/nlib-digar:387697>

SPORDILUGU

Karuks, Tiit; Aan, Allan 2019. Jooksja: Enn Selliku lugu. Toimetaja Aet Süvari. Tallinn: Hea Lugu

Märksõnad: spordilugu; jooksjad; treening; spordivõistlused; biograafiad; Iisaku; Ida-Virumaa

Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/id/nlib-digar:381740>

ASUSTUS- JA HALDUSLUGU

Kask, Eve 2019. Käsmu inimesed ja majad. [II]: 20 aastat hiljem: 2013–2019 = Käsmu, its people and houses. [III]: twenty years later: 2013–2019. Toimetajad Eve Kask jt. Käsmu: E. Kask

Märksõnad: mälestused; kultuuritegelased; intervjuud; puhkekeskused; maamajad; elamud; talud; külad; eluviis; portreefotod; fotoalbumid; Käsmu; Lääne-Virumaa

Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/arhiiv/nlib-digar:423000>

Liimets, Ants 2018. Eesti Vabariik 100 ja Narva linn – Eesti kohalik omavalitsus ja liidud 100 II. Minevik, tänapäev ja tulevik . Koostajad Sirje Ludvig, Sulev Lääne, Sulev Mäeltsemees. Tallinn: Eesti Linnade ja Valdade Liit: Polis

Märksõnad: haldusajalugu; ajalugu; haldusjaotus; halduskorraldus; kohalikud omavalitsused; artiklikogumikud; juubeliväljaanded; Narva

Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/arhiiv/nlib-digar:391882>

Penek, Ott (koostaja) 2018. Aseri valla kroonika 09.04.1992 – 15.10.2017: Aseri – sinine savi, sinine meri. Aseri [Ida-Virumaa]: Aseri Vallavalitsus

Märksõnad: haldusajalugu, kodulugu; ajalugu; vallad; vallavalitsused; kohalikud omavalitsused; asutused; ettevõtted; sündmused; Aseri vald; Ida-Virumaa

Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/arhiiv/nlib-digar:355532>

Raudar, Ene; Saarso, Gled-Airiin 2019. Illuka mõis: ammendamatu inspiratsiooniallikas: joonista, joonesta ja värvi. Tutvu arhitektuuriga. Huvitavaid fakte. Tartu: Regio
Märksõnad: mõisad; mõisahooned; mõisaarhitektuur; mõisakoolid; kodulugu; joonistamine; joonestamine; lastekirjandus; värvimisraamatud; Illuka; Ida-Virumaa
Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/id/nlib-digar:413956>

Reitsak, Marju 2018. Park, milles elab üle 250 aasta ajalugu. – Maakodu, august, lk 46–55.
Märksõnad: Palmse mõis; mõisad; mõisapargid; Palmse; Lääne-Virumaa

TÖÖSTUS- JA MAJANDUSLUGU

Eesti põlevkivitööstuse aastaraamat 2019. Võrguteavik. Toimetaja Annely Oone. Eesti Energia, Viru Keemia Grupp, Kiviõli Keemiatööstus, TTÜ Virumaa Kolledži Põlevkivi kompetentsikeskus. Tallinn: Eesti Energia
Märksõnad: tööstusajalugu; ajalugu; põlevkivi; põlevkivimaardlad; põlevkivikaevandused; põlevkivitööstus; Virumaa
Märkus: Täistekst <https://www.taltech.ee/polevkivi-kompetentsikeskus-aastaraamat/>

Helm, Raivo (koostaja) 2018. Rakvere Metsamajand läbi aegade: 1947–1992. Toimetaja Malle Kurm-Oks. Rakvere: R. Helm
Märksõnad: metsamajandid; metsamajandus; metsakasvatus; metskonnad; metsataimlad; metsandustöötajad; metsavahid; kutseõpe; koolituskeskused; mõisad; muuseumid; metsandus; Rakvere; Sagadi
Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/arhiiv/nlib-digar:389528>

Karu, Tõnu 2019. Eesti koduraha põnevad lood. Tallinn: Fakhors
Märksõnad: tööstusajalugu; rahandusajalugu; ajalugu; kodurahad; maksevahendid; suurettevõtted; tootmisettevõtted; Kreenholmi Puuvillasaaduste Manufaktuur; Narva Kalevi Manufaktuur; Narva Linaketramise Manufaktuur; Kunda Tsemendivabrik; Narva; Virumaa
Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/id/nlib-digar:416636>

Sullakatko, Otto 2018. Elu tõmbetuulisel Eestimaal. Eesti Põlevkivi aastatel 1986–1991: peadirektori märkmed. Jõhvi: O. Sullakatko
Märksõnad: tööstusajalugu; põlevkivi; põlevkivimaardlad; põlevkivikaevandused; põlevkivitööstus; mäeinsenerid; autobiograafiad; mälestused; Ida-Virumaa
Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/arhiiv/nlib-digar:366910>

Svjatkovski, Vadim 2019. Vene valitsuse tollipoliitika 18. sajandi esimesel poolel ja selle rakendamine Narvas. – Ajalooline Ajakiri = The Estonian Historical Journal, nr 1 (167), lk 37–68.
Märksõnad: õigusajalugu; majandusajalugu; tollipoliitika; tollimaks; Narva
Märkus: Täistekst Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=d&d=AKajalooline201901&e>

Tikop, Endel 2019. Teekond läbi elu ja karusloomakasvatuse ajaloo. Kalana: Külg
Märksõnad: mälestused; autobiograafiad; elulood; loomaarstid; direktorid; noorusiga; kolhoosid;
karusloomakasvatus; Pajusti
Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/id/nlib-digar:418793>

LINNALUGU

Ajaloo keerdkäigud. Uurimusi Narva piirkonna ajaloost. 2019. Narva Muuseumi toimetised, 20. Toimetaja Merike Ivask. Narva: Narva Muuseum
Märksõnad: kodulugu; ajalugu; mälestused; mälestusmärgid; sõjaajalugu; Eesti Vabadussõda; artiklikogumikud; Eesti-Ingeri; Narva; Ida-Virumaa
Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR
<https://dea.digar.ee/document/JVnarvamuustoim/2019/09/0>

Hoerschelmann, Rene 2019. Narva: panus meie kodumaa kunstimonumentide kaitsesse = Narva: ein Beitrag zur Pflege der Kunstdenkmäler unserer Heimat = Нарва: вклад в охрану памятников искусства нашей родины. Narva: Heinrich Hanseni nimeline Narva Muinsuste Selts
Märksõnad: linnaajalugu; arhitektuuriajalugu; ajalugu; ehitismälestised; hooned; arhitektuur; joonistused; kunstialbumid; fotoalbumid; Narva
Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/id/nlib-digar:430429>

Laidre, Margus 2019. Maa-alune Narva. – Aja lugu ja inimese aeg: räägitud ja rääkimata lood. Toimetaja Ivika Arumäe. Tallinn: Argo
Märksõnad: linnaajalugu; ajalugu; ajalooteadvus; Narva; Ida-Virumaa
Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/arhiiv/nlib-digar:405257>

Murrangud. Uurimusi Narva piirkonna ajaloost. 2018. Narva Muuseumi toimetised, 19. Toimetaja Merike Ivask. Narva: Narva Muuseum
Märksõnad: linnaajalugu; kodulugu; ajalugu; Eesti Vabadussõda; sõjakahjud; mälestusmärgid; Narva; Virumaa
Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR
<https://dea.digar.ee/document/JVnarvamuustoim/2018/09/0>

Narva legendid = Нарвские легенды. 2018. Narva: Heinrich Hanseni nimeline Narva Muinsuste Selts
Märksõnad: kohapärimus; legendid; kohamuistendid; albumid; kunstialbumid; Narva; Ida-Virumaa
Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/id/nlib-digar:383156>

Narva, piiri- ja tööstuslinn: kirjanduslikke kajastusi. Linnakirjanduse tööseminar ja ettekandepäev Tartu Ülikooli Narva Kolledžis 13.–14. septembril 2018 = Narva, an industrial border city: literary reflections: symposium in literary urban studies at the University of Tartu Narva College on 13 and 14 September 2018. Eesti TA, Underi ja Tuglase Kirjanduskeskus. Tallinn: Underi ja Tuglase Kirjanduskeskus
Märksõnad: kirjandusteadus; tööstuspiirkonnad; kirjanduslikud paigad; piirialad; linnauuringud; kirjandusökoloogia; Narva
Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/id/nlib-digar:430150>

Rammo, Mariann 2019. Narva politsei aastatel 1918–1940. Elva: Ignis Fatuus
Märksõnad: linnaajalugu; ajalugu; politsei; politseitöö; politseinikud 1918–1940; biograafiad; Narva
Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/arhiiv/nlib-digar:397919>

Tõnurist, August 2018. Narva lossid ja muinasjutud = Замки и сказки Нарвы. – Narva legendid = Нарвские легенды. 2018. Narva: Henrich Hanseni nimeline Narva Muinsuste Selts
Märksõnad: kohapärimus; legendid; kohamuistendid; muinasjutud; lossid; Narva; Ida-Virumaa
Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/id/nlib-digar:383156>

SÕJALUGU

Adamson, Andres 2018. Rakvere lahing – keskaja veriseim. – Virumaa Teataja, 17. veebr, lk 8–9.
Märksõnad: sõjaajalugu; lahingud; Rakvere lahing, 1268; Rakvere; Lääne-Virumaa
Märkus: Täistekst Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=d&d=virumaateataja20180217.2.18.1>

Esna, Olaf 2019. 9. jalaväepolk Narva rindel. – Pärnu Postimees, 6. apr, lk 13.
Märksõnad: sõjaajalugu; lahingud; Eesti Vabadussõda; Narva; Virumaa
Märkus: Täistekst Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=d&d=parnupostimees20190406.2.16.1>

Kirss, Odette 2018. Esimene sõjatalv kujunes veriseks. 100 aasta eest Rakveres. – Virumaa Teataja, 9. nov, lk 8.
Märksõnad: sõjaajalugu; lahingud; Eesti Vabadussõda; Rakvere; Lääne-Virumaa
Märkus: Täistekst Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=d&d=virumaateataja20181129.2.14.1>

Ojalo, Hanno 2018. Eesti väike talvesõda: Eesti Diviis Narva rindel 1944. Toimetaja Märt Kullo. Tallinn: Ammukaar
Märksõnad: sõjaajalugu; ajalugu; Teine maailmasõda; lahingud; kaitselahingud; ajalugu; väeüksused; vabatahtlikud; Narva; Virumaa
Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/arhiiv/nlib-digar:349742>

Ojalo, Hanno 2019. Narva Teises maailmasõjas: 1939–1945. Toimetaja Märt Kullo. Tallinn: Ammukaar

Märksõnad: sõjaajalugu; ajalugu; Teine maailmasõda; Nõukogude okupatsioon; Saksa okupatsioon; metsavennad; sõjategevus; Narva lahing, 1944; sõjatagajärjed; kodulugu; linnaajalugu; Narva; Virumaa

Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/arhiiv/nlib-digar:429583>

Ojalo, Hanno; Sõnum, Ranno; Tamm, Hanno 2019. Porkuni vennatapulahing 1944: üks Virumaa lugu. Toimetaja Märt Kullo. Tallinn: Ammukaar

Märksõnad: sõjaajalugu; ajalugu; Teine maailmasõda; Porkuni lahing 1944; lahingud; mälestused; Porkuni; Lääne-Virumaa

Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/arhiiv/nlib-digar:407007>

Sabolotni, Sander; Suurmaa, Lauri (koostajad) 2019. Leitnant Reinhold Sabolotnõi: VR I/3, VR II/3. Iisaku: S. Sabolotni

Märksõnad: sõjaajalugu; ajalugu; biograafiad; mälestused; Eesti Vabadussõda; ohvitserid; soomusrongid; suurtükivägi; Iisaku; Ida-Virumaa

Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/arhiiv/nlib-digar:398398>

Salo, Urmas 2018. Lenin saatis Punaarmee Narvat vallutama. – Imeline Ajalugu: ostetuim kuukiri Eestis, nr 11, lk 74–83.

Märksõnad: sõjaajalugu; ajalugu; Eesti Vabadussõda; lahingud; Narva; Virumaa

Märkus: Täistekst Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=d&d=AKimelineajalugu201811.2.37.1>

Trumm, Uno 2019. Vinni lahing algas Vene tragunite ja kasakate rünnakuga. – Virumaa Teataja, 29. aug, lk 10.

Märksõnad: sõjaajalugu; ajalugu; Põhjasõda; lahingud; Vinni; Lääne-Virumaa

Märkus: Täistekst Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=d&d=virumaateataja20190829.2.15.1>

Veske, Jaak 2019. Lahingud Jõhvi vabastamiseks Eesti Vabadussõjas jaanuaris 1919. – Vabadussõja mitu palet: sõda ja ühiskond aastatel 1918–1920. Rahvusarhiivi toimetised; 3 (34). Tartu, lk 339–363.

Märksõnad: sõjaajalugu; ajalugu; Eesti Vabadussõda; lahingud; Jõhvi; Virumaa

Märkus: Täistekst Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=d&d=JVrahvusarhiivitoim201912.2.5.15>

LOODUS JA PÄRANDKULTUUR

Nurgamaa, Anne (koostaja) 2018. Alutaguse sümbolitest. Iisaku Kihelkonna Muuseumi Toimetised, 3. Iisaku: Iisaku Kihelkonna Muuseum
Märksõnad: loodus; geograafia; asustusajalugu; pärandkultuur; rahvuspargid; metsad; sood; Alutaguse; Alutaguse rahvuspark; Kurtna järvestik; Ida-Virumaa
Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <https://dea.digar.ee/document/JViisakutoim/2018/07/0>

Vahula, Marek 2018. Alutaguse ja Kõrvemaa hää: Jutustav vihik. Rakvere: M. Vahula
Märksõnad: loodus; looduskaitsealad; matkamine; kohapärimus, Kõrvemaa; Alutaguse
Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/arhiiv/nlib-digar:353295>

Vahula, Marek 2019. Neeruti Looduse ABC. Tallinn: M. Vahula
Märksõnad: loodus; maastikukaitsealad; loodusfotod; fotoalbumid; Neeruti maastikukaitseala; Lääne-Virumaa
Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/arhiiv/nlib-digar:400872>

RAHVAKULTUUR

RAHVAJUTUD

Kreutzwald, Friedrich Reinhold 2018. Eesti rahva ennemuistsed jutud: valikkogu. Toimetaja Kadri Põdra. Tallinn: Tammerraamat
Märksõnad: rahvajutud; muinasjutud; Friedrich Reinhold Kreutzwald
Märkus: Täistekst Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/id/nlib-digar:342652>

MUISTENDID

Kalevipoeg. Lugemik: sõnaseletused ja kordamisküsimused. 2019. Fr. R. Kreutzwaldi eepose „Kalevipoeg“ ainetel teksti koostanud Õne Puhk. Tallinn: Cum Laude
Märksõnad: vägilasmuistendid; eeposed; lugemikud; mugandused; kommentaarid; algklassid; Friedrich Reinhold Kreutzwald; Kalevipoeg
Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/id/nlib-digar:409086>

Kreutzwald, Friedrich Reinhold (1853) 2019. Alg-Kalevipoeg. Toimetaja, kujundaja ja järelsõna Märt Kullo. Tallinn: Ammukaar
Märksõnad: vägilasmuistendid; eeposed; Friedrich Reinhold Kreutzwald; Kalevipoeg
Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/arhiiv/nlib-digar:394981>

RAHVAKALENDER

Hiiemäe, Mall 2018. Virumaa kalendripärimus. – Mis on jäänud jälgedesse, 4. Eesti Kirjandusmuuseum, Eesti Rahvaluule Arhiiv. Tartu: Eesti Kirjandusmuuseumi Teaduskirjastus; Rakvere: Viru Instituut
Märksõnad: rahvakalender; kalendripühad; ennustused; rahvakombed; rahvapärimus; Virumaa
Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/id/nlib-digar:357478>

RAHVAMUUSIKA

Kalmu, Timo (koostaja) 2018. Viru pulm: Jõhvi pillilood, Lüganuse ja Iisaku pulmalaulud. Võrguväljaanne. Toimetajad Kanni Labi, Janika Oras. Tartu: Eesti Kirjandusmuuseumi Teaduskirjastus; Rakvere: Viru Instituut
Märksõnad: pärimusmuusika; pulmalaulud; rahvapillilood; e-raamat; Virumaa; Jõhvi; Lüganuse; Iisaku
Märkus: Täistekst <http://www.folklore.ee/pubte/eraamat/virupulm/>

Rüütel, Ingrid 2019. Virumaa laule ja lugusid. Toimetajad Asta Niinemets ja Edna Tuvi. Eesti Kirjandusmuuseum, Eesti Rahvaluule Arhiiv. Tartu: Eesti Kirjandusmuuseumi Teaduskirjastus; Rakvere: Viru Instituut
Märksõnad: pärimusmuusika; pärimuskultuur; etnomusikoloogia; muusikaajalugu; rahvalaulikud; biograafiad; rahvalaulud; regilaulud; Virumaa
Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/id/nlib-digar:401409>

Rüütel, Ingrid 2019. Virumaa rahvalaule ja pillilugusid. Helisalvestusi Eesti Rahvaluule Arhiivist, 13. Eesti Kirjandusmuuseum, Eesti Rahvaluule Arhiiv. Tartu: Eesti Kirjandusmuuseumi Teaduskirjastus
Märksõnad: pärimusmuusika; rahvalaulud; regilaulud; tantsulaulud; mängulaulud; lastelaulud; vaeslapselaulud; sõdurilaulud; pulmalaulud; naljalaulud; rahvapillilood; tantsud; löötpill; kannel; viiul; vilepill; Virumaa
Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/id/nlib-digar:390424>
Helisalvestus Eesti Teatri ja Muusika Akadeemia arvutivõrgus: CD 16953
<http://mp3.ema.edu.ee/4/CD16953/>
Helisalvestus Eesti Teatri ja Muusika Akadeemia arvutivõrgus: CD 16954
<http://mp3.ema.edu.ee/4/CD16954/>

Vaivara ja Narva regilaulud 2018. Monumenta Estoniae antiquae. I, Vana kannel: eesti regilaulud = Estonum carmina popularia, 12. Eesti Kirjandusmuuseum, Eesti Rahvaluule Arhiiv. Koostajad Ruth Mirov, Kanni Labi, Ingrid Rüütel. Toimetajad Kanni Labi, Janika Oras. Tartu: Eesti Kirjandusmuuseumi Teaduskirjastus
Märksõnad: regilaulud; rahvaviisid; rahvapärimuse kogumine; Vaivara kihelkond; Narva
Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/id/nlib-digar:373426>

Virumaa pärimuse radadel 2019. Helisalvestis, 1 CD. Miila, Lääne-Virumaa: Rikker
Märksõnad: pärimusmuusika; rahvamuusikud; rahvalikud laulud; rahvapillilood; Virumaa
Märkus: Vt ka Virumaa pärimuse radadel: noodivihik 2020. Miila, Lääne-Virumaa: Rikker
<https://www.digar.ee/arhiiv/nlib-digar:436307>

RAHVARÕIVAD

Kalle, Kaili; Heek, Evelin 2018. Rahvarõivaste valmistamise juhend. Vaivara neiu ja naine. Koostaja Ellen Värvi. Toimetajad Ellen Värvi, Age Raudsepp. Tartu: Eesti Rahva Muuseum
Märksõnad: rahvarõivad; naisterõivad; käsitöö; õmblemine; Vaivara; Ida-Virumaa
Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/arhiiv/nlib-digar:393634>

Loite, Kersti 2018. Rakvere naise pidulikud rahvarõivad – Käsitöö, veebr–märts, lk 36–41.
Märksõnad: rahvarõivad; naisterõivad; käsitöö; õmblemine; tikkimine; mustrid; lõiked; Rakvere; Lääne-Virumaa

KOHAPÄRIMUS

Simuna kihelkonna pärimus. 2018. Simuna kihelkonna pärimuskultuuripäeva 16. juuni 2018 ettekanded ja arhiivimaterjalid. MTÜ Viru Instituut ja MTÜ Rohu Park. Rohu: Rohu Park
Märksõnad: rahvaluule; kohapärimus; pärimuskultuur; rahvapärimus; rahvapärimuse kogumine; kodulugu; koduloolised uurimused; rahvarõivad; Simuna; Lääne-Virumaa

PÄRIMUSE KOGUMINE

Saarlo, Liina 2019. Rahvaluule kogumisest Alutagusel 1950. aastatel. – Pildi sisse minek: artikleid välitööde alalt. Eesti Kirjandusmuuseum. Koostanud ja toimetanud Eda Kalmre. Tartu: EKM Teaduskirjastus
Märksõnad: rahvapärimuse kogumine; välitööd; ajalugu; kohapärimus; folkloristika; Alutaguse
Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <https://dea.digar.ee/document/JVtanapaevafolk/2019/03/0>

TUNTUD VIRULASI

Metste, Kristi 2018. Faehlmanni tõend Rudolf Gustav Hollmannile. – Tuna: ajalookultuuri ajakiri, nr 3, lk 125–137.
Märksõnad: **Friedrich Robert Faehlmann**; kultuurilugu; arstid; pastoriid; estofiilid

Sosonko, Genna 2018. Male mustvalge maailm: Keresega ja Kereseta. Tõlkija Toomas Kall jt. Toimetajad Maiga Varik ja Maarja Ojama. Saatesõna Ülo Tuulik. Tallinn: Kultuurileht
Märksõnad: **Paul Keres**, male; maletajad; elukäik; mälestused
Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/id/nlib-digar:384561>

Hollo, Aimi 2019. Lauluisa ja linnaarsti Võru-aastad: kodu ja pereelu (1833–1877). – Pööning: ajalooa majad, aiad ja disainiklassika, nr. 1 (14), kevad, lk 28-40.
Märksõnad: **Friedrich Reinhold Kreutzwald**; kultuurilugu; kirjanikud; arstid; rahvaluule; Kalevipoeg; majamuuseumid

Kivine, Paavo 2018. Lurichi sõda: dokumentaaljutustus. Toimetanud Arno Steinberg. Tallinn: Olympia
Märksõnad: **Georg Lurich**, sportlased; maadlejad; Esimene maailmasõda; spionaaž; poliitiline ajalugu; jutustused; dokumentaalkirjandus; Ameerika Ühendriigid; Venemaa
Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/arhiiv/nlib-digar:388274>

Voolaid, Kalle 2019. Kes varastas Georg Lurichi auhinnad?: valimik lugusid Eesti spordi ajaloost. Tartu: Eesti Olümpiaakadeemia, Kalle Voolaid
Märksõnad: **Georg Lurich**; spordiajalugu; spordiajakirjandus; maadlejad; tõstjad; olümpiamängud
Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/id/nlib-digar:427967>

Hanson, Raimu 2019. 200 aastat tagasi nägi trükivalgust õige Õ. – Tartu Postimees. 31. juuli, lk 11.
Märksõnad: **Otto Wilhelm Masing**, kultuurilugu; kirjanduslugu; keeleuurimine; keelemehed
Märkus: Täistekst Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=d&d=tartupostimees20190731.2.4.11>

Kiin, Sirje, 2018. Pühendused. Mälestusi eesti kirjanikest. Sari: Kirjanikud omavahel. Toimetanud Saima Noor. Tallinn: Hea Lugu
Märksõnad: **Kersti Merilaas**; kirjanikud; luuletajad; kirjandusajalugu; mälestused
Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/id/nlib-digar:369732>

Kepp, Vallo 2019. Üheksa arbutat: profiilid. Tööhüpoteesid. Tsitaadid. Toimetaja Kristi Metste. Jõgeva: Betti Alveri Muuseum
Märksõnad: **Kersti Merilaas**; kirjanikud; luuletajad; kirjandusajalugu; biograafiad; mälestused
Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/arhiiv/nlib-digar:405101>

Hando Mugasto enne Pallast: Mart Lepa kunstikogu. 2019. Koostaja, kujundaja ja eessõna Mart Lepp. Tallinn: M. Lepp
Märksõnad: **Hando Mugasto**; maalikunstnikud; akvarellmaal; kunstikogud; erakogud; mapid

Elu kui mäng: mikrofoni, süsta, süstlaga, süstlata. 2018. Valdo Pandi loomevaramut sirvinud Voldemar Lindström. Tallinn: V. Lindström
Märksõnad: **Valdo Pant**; ajakirjanikud; teleajakirjandus; raadioajakirjandus; publitsistid; päevikud; mälestused
Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/arhiiv/nlib-digar:348076>

Hion, Ene 2019. Valdo Pant – aastaid hiljem. Toimetaja Heiki Raudla. Võrguteavik. Tallinn: Maagiline Ruum

Märksõnad: **Valdo Pant**; ajakirjanikud; teleajakirjandus; raadioajakirjandus; publitsistid; biograafiad; mälestused; e-raamatud

Märkus: Täistekst Tallinna keskraamatukogu e-raamatukogus ELLU

<https://ellu.keskraamatukogu.ee/book/9789949993857/valdo-pant-aastaid-hiljem>

Sildre, Joonas 2018. Kahe heli vahel: graafiline romaan Arvo Pärdist. Toimetaja Aile Tooming.

Laulasmaa: Arvo Pärdi Keskus

Märksõnad: **Arvo Pärt**; heliloojad; biograafiad; graafilised romaanid; koomiksid

Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <http://www.digar.ee/arhiiv/nlib-digar:389435>

Pajos, Gunnar 2019. Silmapaistvat sõjameest ei tohiks unustada. – Virumaa Teataja, 7. veebr, lk 2.

Märksõnad: **Nikolai Reek**; ohvitserid; kindralid; sõjaajalugu; Eesti Vabadussõda; Viru malev; Narva; Virumaa

Märkus: Trükifail Rahvusraamatukogu arhiivis DIGAR <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=d&d=virumaateataja20190207.2.9.3>

Eduard Wiiralt Mart Lepa kunstikogus. 2019. Koostaja, kujundaja ja eessõna Mart Lepp. Tallinn:

M. Lepp

Märksõnad: **Eduard Viiralt**; kunstnikud; graafikud (kunst); graafika; joonistused; kunstikogud; erakogud; mapid